

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Maciej Pacuda

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa K. Ł.
przeciwko Agencji [...] Spółka Akcyjna z siedzibą w G.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 stycznia 2019 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w G.
z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt VII Pa [...],

**1. odrzuca zażalenie w części dotyczącej punktu pierwszego
zaskarżonego postanowienia,**

2. oddala zażalenie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt VII Pa [...],
Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. – w sprawie
z powództwa K. Ł. przeciwko Agencji [...] S.A. z siedzibą w G. o odszkodowanie –
w pkt 1. oddalił wniosek pełnomocnika powódki o przywrócenie terminu
do wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 14 lipca 2017 r., sygn. akt VII Pa [...];
w pkt 2. odrzucił skargę kasacyjną powódki od powyższego wyroku
Sądu Okręgowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 24 listopada 2017 r. pełnomocnik powódki wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 14 lipca 2017 r., sygn. akt VII Pa [...]. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że o wniesieniu skargi kasacyjnej obarczonej brakami formalnymi o charakterze nieusuwalnym dowiedział się w dniu 17 listopada 2017 r. wraz z doręczeniem postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej. W konsekwencji przedmiotowy wniosek został złożony w terminie określonym w art. 169 § 1 k.p.c. Wnioskodawca – odnośnie czynności uprawdopodobniających przywrócenie terminu – wskazał, że uchybienie terminowi, tj. złożenie niekompletnego pisma procesowego nastąpiło z przyczyn niezależnych od powódki. Uchybienie wynikało z zakopertowania pierwszych kart pisma zamiast kompletu wszystkich stron przez osobę nadającą przesyłkę z kancelarii pełnomocnika powódki. Podobnie omyłkowo do koperty włożono jedynie część pisma procesowego i taka przesyłka została nadana do Sądu Okręgowego. Wskazuje na to treść pisma, które jako takie nie tyle nie zawiera ustawowo przewidzianego wniosku, ile nie zawiera karty, na której wniosek ten został sformułowany. Okoliczność ta stanowi uchybienie niewynikłe z winy samej powódki.

Według Sądu Okręgowego okoliczności, jakie podał pełnomocnik powódki we wniosku o przywrócenie terminu nie są wystarczające dla uznania, że strona nie ponosi winy za uchybienie terminowi do złożenia skargi kasacyjnej. Przy ocenie tej należy uwzględnić obiektywny miernik należytej staranności, jakiej można wymagać od profesjonalnego pełnomocnika procesowego, dbającego należycie o interesy mocodawcy. Zdaniem Sądu Okręgowego przesłanki przywrócenia terminu odnoszą się nie tylko do samej strony, lecz także do jej pełnomocnika procesowego działającego za nią w procesie. Pełnomocnictwo procesowe nadaje osobie działającej w charakterze pełnomocnika moc działania w imieniu i z wiążącym skutkiem dla mocodawcy. Uchybienie czynności procesowej przez pełnomocnika nie może stwarzać podstawy żądania przywrócenia terminu przez samą stronę; niezachowanie terminu przez pełnomocnika strony z powodu zaniedbania traktuje się jako zaniedbanie samej strony. Sąd Okręgowy podzielił ugruntowane stanowisko orzecznictwa, zgodnie z którym jeżeli strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, przy ustalaniu jej winy w niezachowaniu terminu należy mieć na

względnie działania pełnomocnika; pełnomocnika obciążają zaniedbania osób, którymi on się posługuje. W rezultacie strona ponosi konsekwencje zaniedbań w dotrzymaniu terminu popełnionych przez pełnomocnika oraz przybrane przez niego osoby (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2000 r., II CKN 554/00 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2011 r., I CZ 130/11 oraz cytowane w nim orzecznictwo).

Sąd Okręgowy uznał, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej podlega oddaleniu. W konsekwencji załączona do wniosku o przywrócenie terminu skarga kasacyjna podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. jako wniesiona po terminie (termin ten upływał w dniu 30 października 2017 r.).

W zażaleniu wniesionym na powyższe postanowienie Sądu Okręgowego pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie:

- art. 168 § 1 k.p.c., polegające na odmowie przywrócenia terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, podczas, gdy zostały wypełnione przesłanki określone we wskazanym przepisie, co skutkowało niezasadnym odrzuceniem skargi kasacyjnej;

- art. 398⁵ § 1 k.p.c., polegające na odrzuceniu skargi kasacyjnej w sytuacji, gdy istniały podstawy do przywrócenia terminu do jej wniesienia.

Strona skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie pierwszym postanowienia podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne. Zgodnie z treścią art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. W sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹ k.p.c., a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na

postanowienie sądu pierwszej instancji. Ponieważ postanowienie oddalające wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie należy do żadnej z wymienionych wyżej kategorii, w tym: nie kończy postępowania w sprawie, jest niezaskarżalne zażaleniem.

Natomiast strona kwestionująca rozstrzygnięcie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, nie mogąc go zaskarżyć wprost, powinna złożyć wniosek o poddanie tego rozstrzygnięcia kontroli pośredniej, na podstawie art. 380 k.p.c., przy rozpatrywaniu zażalenia na odrzucenie danego środka. Art. 380 k.p.c. ma bowiem zastosowanie także w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesieniem zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie III PZ 3/17, LEX nr 2338022 i przywołane w nim orzecznictwo). Ponieważ pełnomocnik powódki w zażaleniu nie złożył takiego wniosku, uniemożliwia to Sądowi Najwyższemu dokonanie kontroli pośredniej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie pierwszym zaskarżonego postanowienia.

Oceniając rozstrzygnięcie zawarte w punkcie drugim zaskarżonego postanowienia, wskazać należy, że jest ono prawidłowe. Zgodnie z treścią art. 398⁶ § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z uzasadnieniem oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia lub zmiany. Wymagania te stanowią jednocześnie konstrukcyjne elementy skargi kasacyjnej, których brak powoduje odrzucenie skargi *a limine* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2018 r. w sprawie I CZ 35/18, LEX nr 2490650).

Sąd Okręgowy trafnie ustalił, że wniesiona skarga kasacyjna, zawierająca dwie strony tekstu, poza innymi uchybieniami, nie zawierała wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia lub

zmiany, czyli niezbędnego elementu konstrukcyjnego skargi kasacyjnej. Wymagania te stanowią konstrukcyjne elementy skargi kasacyjnej, których brak powoduje odrzucenie skargi *a limine*.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. i art. 397 § 2 w związku z art. 370 k.p.c.